

Frågestund: Läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogiken

Kyselytunti: Lääkehoito varhaiskasvatuksessa

6.11.2025

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

KYSYMYS: SharePoint sivusto vaatii salasanaa, kun yritän avata lääkehoitosuunnitelman pohjan. Miten toimin?

Salasanan pääsee ohittamaan siten, että avaamisen sijaan lataa tiedoston suoraan koneelle kolmesta pistestä avautuvan valikon kautta. Avautuvasta valikosta valitse Download/Lataa.

Anvisningar för serviceproducenter / Palveluntuottajien ohjeet

Varhaiskasvatus ja koulut / Småbarnspedagogi och skolor

All Documents Find a file

Name

Varhaiskasvatuksen lääkehoidon turvallinen toteutus 2024_OVPH_v2

Varhaiskasvatuksen lääkehoidon turvallinen toteutus 2024_OVPH_v2

Changed by Isotalo Jenni on 9.10.2024 11.29

<https://paja.mednet.fi/ovph/palveluntuo>

OPEN FOLLOW ...

FRÅGA: SharePoint-webbplatsen kräver ett lösenord när jag försöker öppna planen för läkemedelsbehandling. Vad ska jag göra?

Lösenordet kan kringgås genom att man i stället för att öppna filen laddar ner den direkt till datorn via trepunktsmenyn. Välj Download i den meny som öppnas.

Anvisningar för serviceproducenter / Palveluntuottajien ohjeet

Varhaiskasvatus ja koulut / Småbarnspedagogi och skolor ▾ Läker

All Documents

Find a file

✓ Name

✓ ÖVPH_Säker läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik_v2

OPEN

FOLLOW

ÖVPH_Säker läkemedelsbeh...

Changed by Isotalo Jenni on 9.10.2024 11.29

<https://paja.mednet.fi/ovph/palveluntuot...>

OPEN

FOLLOW

FRÅGA: Den enhetsspecifika planen ska skickas till läkaren, hur många sidor av dokumentet ska sändas in? Det finns inget ställe för läkaren att underteckna planen ?

Fullständig plan, underskrift på andra sidan

KYSYMYS: Yksikkökohtainen suunnitelma on lähetettävä lääkärille, kuinka monta sivua asiakirjasta on lähetettävä? Lääkärin allekirjoitukselle ei ole paikkaa suunnitelmassa?

Koko suunnitelma, allekirjoitus tulee toiselle sivulle

Godkänd av (se Säker läkemedelsbehandling, kapitel 2)	<i>Namn, titel</i> Ansvaret för småbarnspedagogiken är indelat i områden. Den regionala ansvarsläkaren ansvarar för godkännande av planen för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik
--	--

Hyväksyjä (kts. Turvallinen lääkehoito, kappale 2)	<i>Nimi, nimike</i> Varhaiskasvatuksen osalta vastuu on jaettu alueittain. Varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman hyväksymisestä vastaa alueellinen vastuulääkäri
---	---

FRÅGA: Om ett barn börjar på en ny dagvårdsplats, till exempel den 1 augusti, vet vi att barnet kommer att ha läkemedel att ta under dagvårdsperioden. I det här fallet kan vi få utbildningen ur vägen, men vi kan ge praktiska prestationer först när barnet börjar i dagvård, dvs. den 1 augusti. Kan vi lita på att vi kommer att ha en vårdpersonal som vägleder oss om läkemedelsbehandling och praktiska prestationer eller ska vi tänka att barnet börjar i dagvård först när vi får den här personen till daghemmet, t.ex. skulle barnet börja den 5 augusti och vårdarna måste vara på jobbet den 1 augusti.

Inom välfärdsområdet har man slagit fast att man även inom småbarnspedagogiken kan ge praktiska prestationer i förväg både som simuleringar och som demonstrationer. Det är därför INTE nödvändigt att vänta tills barnet börjar i dagvård förrän praktiska demonstrationer kan ges.

KYSYMYS: Jos lapsi aloittaa uutena hoidossa vaikka 1.8 alkaen, tiedämme, että lapsella on lääke, jota pitää päiväkotiaikana antaa. Tällöin saamme koulutuksen hoidettua alta pois, mutta lääkkeenantonäytöt voimme antaa vasta kun lapsi aloittaa hoidon eli 1.8. Voimme luottaa siihen, että saamme lääkkeenantoon ja näyttöihin opastamaan terveydenhuollon ammattilaisen vai ajattelemmeko, että lapsi aloittaa hoidon vasta kun tämän henkilön päiväkotiimme saamme? esim. lapsi aloittaisi sitten 5.8. ja hoitajien tulisi olla töissä 1.8.

Hyvinvointialueella on linjattu että myös varhaiskasvatuksessa käytännön näyttöjä voi antaa etukäteen sekä simulaatioina, että demonstraatioina. El siis tarvitse odottaa siihen että lapsi aloittaa päivähoidossa, että käytännön näytöt voidaan antaa.

FRÅGA: Om arbetstagaren har genomfört miniLOP, behöver då också miniLAS genomföras?

Ja. MiniLOP är innehållsmässigt inriktad på vård och behandling av äldre och den grundläggande delen innehåller inget sjukdomsspecifikt innehåll.

KYSYMYS: Jos käytynä miniLOP pitääkö suorittaa myös miniLAS?

Kyllä. MiniLOP on sisällöllisesti suunnattu vanhustenhoitoon ja perusosa ei sisällä lainkaan sairauskohtaisia sisältöjä.

FRÅGA: Om man har LOP i kraft, vad behövs då?

I fråga om närvårdare genomförs i detta fall de praktiska prestationer som krävs, ett läkemedelstillstånd per administreringsväg skickas till läkaren för underskrift, introduktion till barnspecifik läkemedelsbehandling ges (vårdsnadshavare eller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården) och en barnspecifik plan för läkemedelsbehandling, som också fungerar som ett barn- och läkemedelsspecifikt tillstånd, upprättas.

Om arbetstagarens examen inte har innehåttat utbildning i läkemedelsbehandling (annat än närvårdare) måste miniLAS-teorin genomföras

KYSYMYS: Jos työntekijällä on voimassa oleva LOP-suoritus, mitä silloin tarvitaan?

Jos kyseessä on lähihoitaja, niin tässä tapauksessa suoritetaan tarvittavat käytännön näytöt, lähetetään antoreittikohtainen lupa lääkärille allekirjoitukseen, annetaan perehditys lapsikohtaiseen lääkehoitoon (huoltajat tai terv.huollon ammattilaiset) ja laaditaan lapsikohtainen lääkehoitosuunnitelma, joka toimii myös lapsi- ja lääkekohtaisena lupana.

Jos lääkehoitoon kouluttamaton (muu kuin lähihoitaja), tulee suorittaa miniLAS teoria

Varhaiskasvatus yksikössä havaitaan tarve kouluttaa henkilöstöä lääkehoidon toteuttamiseen.

Henkilökunta rekisteröityy itse Moodleen ja kirjautuu kurssille kurssiaavaimella hyky. Varhaiskasvatukseen esihenkilö pyytää hyvinvointialueen yhteyshenkilöltä tenttiavaimen (salasanan) henkilöstön Awanic miniLAS -koulutustenttiin avaamiseen.

Henkilöstö suorittaa lääkehoidon verkkokoulutuksesta (miniLAS) yleisolan opiskelumateriaalin ja tarvittaessa PKV-osan Yksikön esihenkilö valvoo tentti (miniLAS teoriatentti, tarv. PKV) ja tulostaa ja täyttää lääkelupalomakkeen tarvitavilta osin.

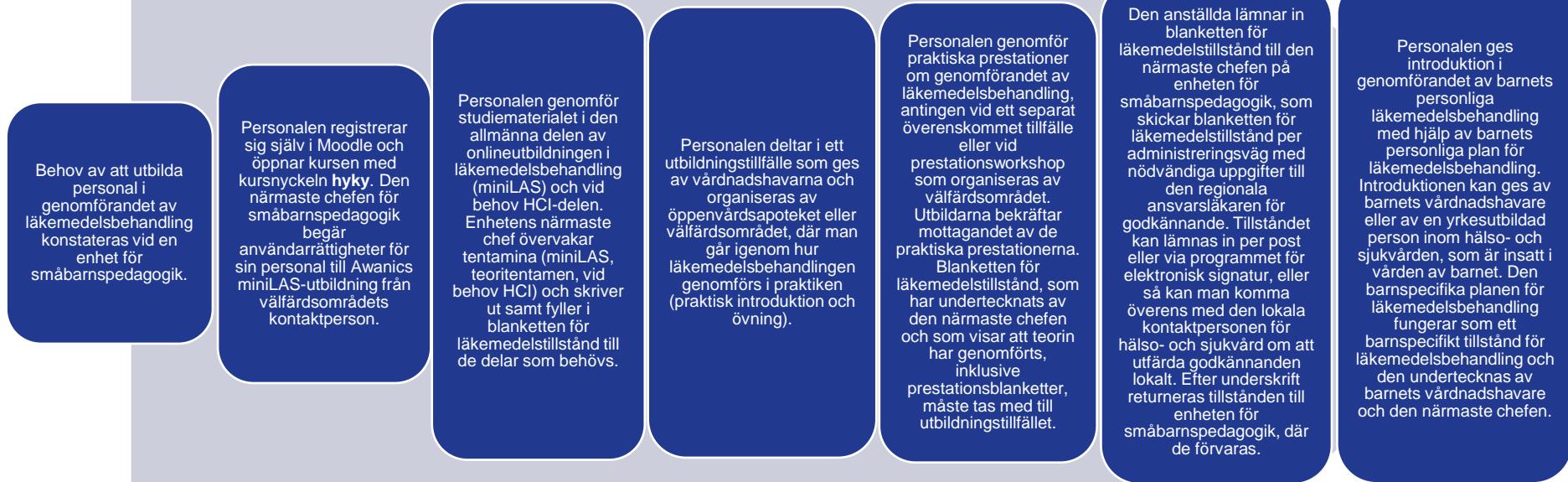
Henkilökunta osallistuu huoltajien antamaan, avoapteekin tai hyvinvointialueen järjestämään koulutustilaisuuteen, jossa käydään lääkehoidon toteuttaminen käytännössä (käytännön perehdytys ja harjoittelu).

Henkilökunta antaa käytännön näytöt lääkehoidon toteuttamisesta, joko erikseen sovitussa tilaisuudessa tai hva:n järjestämässä näyttöpajoissa. Kouluttajat kuittaavat näytöjen vastaanottamisen. Koulutustilaisuudes saa olla mukana esihenkilön allekirjoittama lääkelupalomake, jossa näkyvä teorian suorittaminen ja näytölomakkeet.

Työntekijä toimittaa lääkelupalomakkeen omalle varhaiskasvatusyksikön esihenkilölle, joka lähetää tarpeelliset tiedot sisältävän antoreittikohtaisen lääkelupalomakkeen hyväksyttäväksi alueelliselle vastuulääkärille. Luvan voi toimittaa postitse tai sähköisen allekirjoitusohjelman kautta tai sopia lupien toimitamisesta paikallisesti terveydenhuollon yhteyshenkilön kanssa. Luvat toimitetaan allekirjoituksen jälkeen takaisin varhaiskasvatusyksikköön, jossa ne säilytetään.

Henkilöstölle perehdytetään lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman avulla, lapsen henkilökohtainen lääkehoidon toteutus. Perehdytyksen voi antaa lapsen huoltaja tai terveydenhuollon ammattihenkilö, joka tuntee lapsen hoidon. Lapsikohたinen lääkehoitosuunnitelman toimii lapsikohtaisena lääkehoitolupana ja sen allekirjoittaa lapsen huoltaja.

Pätevyyydet ovat voimassa viisi vuotta. Lääkkeenantolupa on aina lapsikohたinen. Voimassa olevia antoreittikohtaisia kompetensseja voidaan hyödyntää myös muita lapsia koskevissa luvissa, jos näytöjen ja teoriaosuuksien suorittamisesta on alle viisi vuotta. Uuden luvan voimassaolo kirjataan aiempien kompetenssien voimassaolon perusteella (voimassa olo määräytyy lääkärin allekirjoittaman lääkeluvan mukaan 5 vuotta sen allekirjoituksesta) ja tarvittaessa teroriaosuudet ja näytöt käydään uusimassa 5 vuoden välein.

Kompetenserna är giltiga i fem år. Tillståndet för administrering av läkemedel är alltid barnspecifikt. Giltiga kompetenser enligt administreringsväg kan också användas för tillstånd som gäller andra barn, om det har gått mindre än fem år sedan de praktiska prestationerna och teoridelarna genomfördes. Giltigheten för det nya tillståndet registreras utifrån giltigheten för de tidigare kompetenserna (giltigheten fastställs enligt det läkemedelstillstånd som läkaren har undertecknat 5 år efter att det har undertecknats) och vid behov förnyas teoridelarna och de praktiska prestationerna vart femte år.

FRÅGA: Vilken är den grundläggande delen av Moodle som alla bör genomföra?

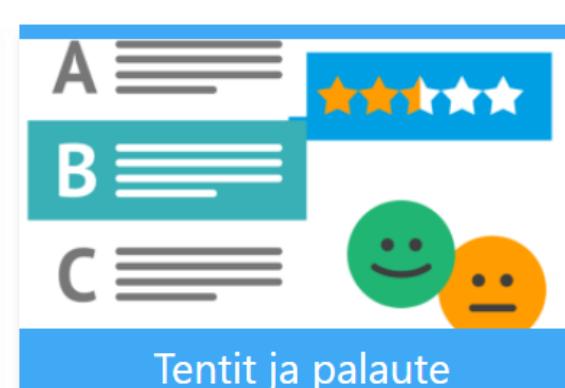
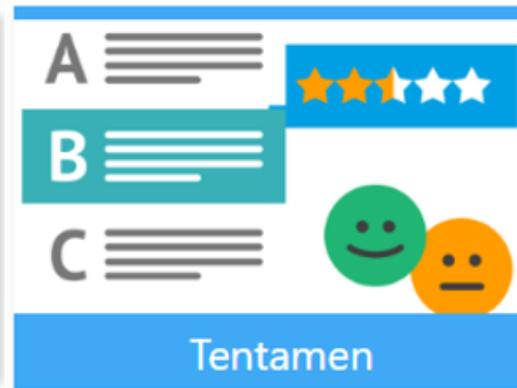
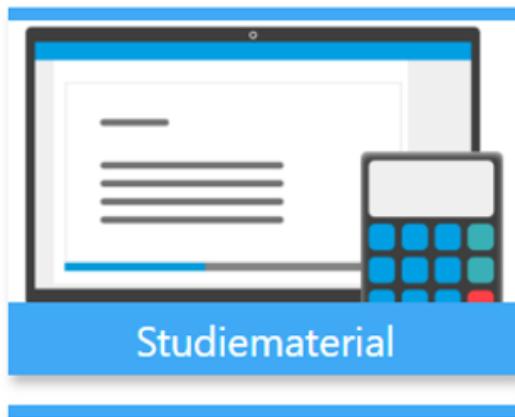
FRÅGA: Innehåller den grundläggande delen också tentamen och praktiska prestationer?

I den grundläggande delen ingår tentamen. Praktiska prestationer ges om de nödvändiga administreringsvägarna. Rekommendationen är att vid ett och samma tillfälle ge till exempel alla praktiska prestationer om läkemedelsbehandling som ges på naturlig väg, samt im-injektioner, för att bättre kunna förutse tillgången på personal.

KYSYMYS: Mikä on se perusosa Moodlessa, jonka kaikki suorittavat?

KYSYMYS: Kuuluuko perusosaan myös tentti ja näyttö?

Perusosaan kuuluu tentti. Näytöt annetaan tarvittavista antoreiteistä. Suositus on antaa kerralla esim. kaikki luonnollista tietä annettavan lääkehoidon näytöt, sekä im-pistokset, jolloin voidaan ennakoida paremmin henkilöstön saatavuutta.

FRÅGA: Är den grundläggande delen den som ger introduktion till läkemedelsbehandling som alla inom småbarnspedagogiken genomför?

Ja, alla som genomför läkemedelsbehandling vid enheten borde genomföra den grundläggande kurser.

Enhetens närmaste chef ansvarar för att bedöma hur många personer med läkemedelstillstånd som behövs vid enheten för att kunna säkerställa tillräcklig kompetens under hela den tid ett barn som får läkemedelsbehandling deltar i småbarnspedagogiken.

KYSYMYS: Onko perusosa se, joka perehdyttää lääkehoitoon, jota jokainen varhaiskasvatuksessa suorittaa?

Kyllä on. Jokaisen, joka toteuttaa lääkehoitoa tulisi suorittaa kurssi. Yksikön esihenkilön vastuulla on arvioida, kuinka monta henkilöä, joilla on lääkeluvat, yksikössä tarvitaan, jotta riittävä osaaminen voidaan taata koko lääkehoitoa saavan lapsen varhaiskasvatuksessa olo ajalle.

FRÅGA: Behöver både ansvarspersonen och reservpersonen genomföra miniLAS? Eller räcker det med att endast ansvarspersonen genomför miniLAS?

Ja, alla som genomför läkemedelsbehandling vid enheten borde genomföra den grundläggande kursern.

Enhetens närmaste chef ansvarar för att bedöma hur många personer med läkemedelstillstånd som behövs vid enheten för att kunna säkerställa tillräcklig kompetens under hela den tid ett barn som får läkemedelsbehandling deltar i småbarnspedagogiken.

KYSYMYS: Pitääkö sekä vastuuhenkilön että varahenkilön tehdä miniLAS? Vai riittääkö vain vastuuhenkilö?

Kyllä. Jokaisen, joka toteuttaa lääkehoitoa tulisi suorittaa kurssi. Yksikön esihenkilön vastuulla on arvioida, kuinka monta henkilöä, jolla on lääkeluvat, yksikössä tarvitaan, jotta riittävä osaaminen voidaan taata koko lääkehoitoa saavan lapsen varhaiskasvatuksessa olo ajalle.

FRÅGA: Ska ALLA i personalen genomföra tentamen?

Nej, endast de som deltar i ett barns läkemedelsbehandling under en småbarnspedagogisk dag måste genomföra tentamen och läkemedelstillstånd.

KYSYMYS: Pitääkö koko henkilökunnan tenttiä?

Ei vain niiden tulee tenttiä ja suorittaa lääkeluvat, jotka osallistuvat lapsen lääkehoitoon varhaiskasvatuspäivän aikana

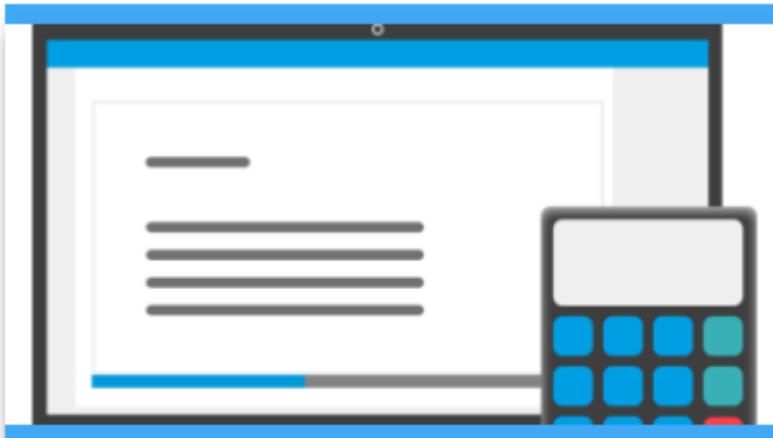

FRÅGA: Finns det en separat utbildningsdel för krävande läkemedelsbehandling?

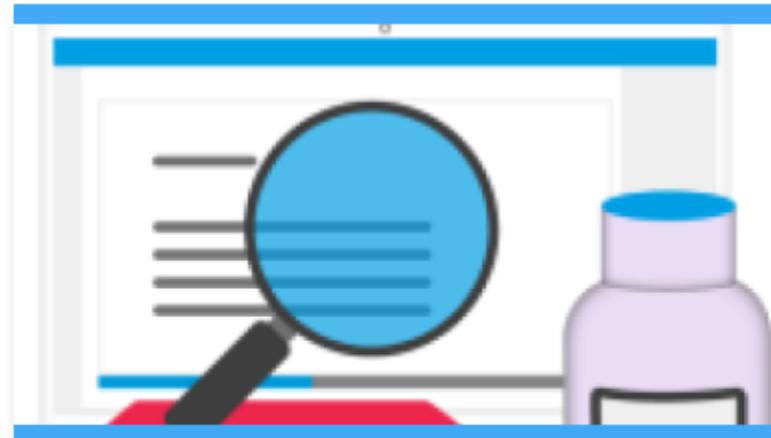
Separat finns endast delen om HCI-läkemedel och narkotika. I praktiken är all läkemedelsbehandling krävande för de anställda inom småbarnspedagogiken som inte har utbildning i läkemedelsbehandling. Krävande läkemedelsbehandling för närvårdare är läkemedelsbehandling med HCI-läkemedel och narkotika samt läkemedelsbehandling som inte ges på naturlig väg (sc, im). Alla anställda, inklusive närvårdare, genomför samma material och tentamina samt praktiska prestationer.

KYSYMYS: Onko erikseen vaativan lääkehoidon koulutusosuus?

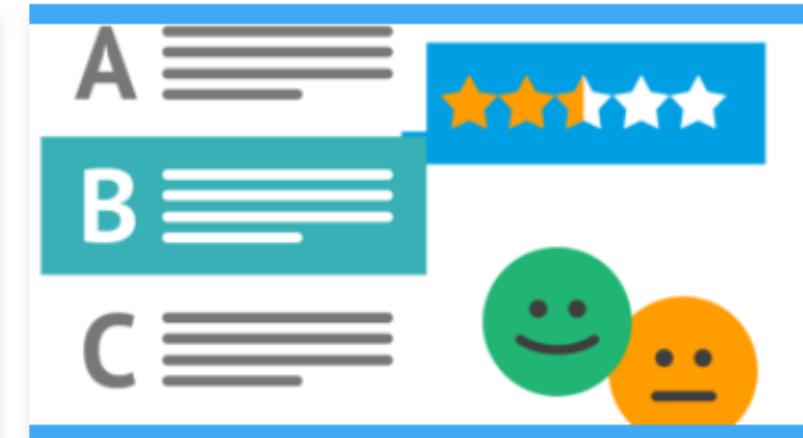
Erikseen on vain PKV- ja huumausaine osa. Käytännössä kaikki lääkehoito on lääkehoitoon kouluttamattomille varhaiskasvatuksen työntekijöille vaativaa. Lähihoitajille vaativaa lääkehoitoa ovat PKV ja huumausaineilla toteutettava lääkehoito, sekä muu kuin luonnollista tietä toteuttava lääkehoito (sc, im). Kaikki työntekijät, myös lähihoitajat suorittavat, samat materiaalit ja tentit sekä näytöt.

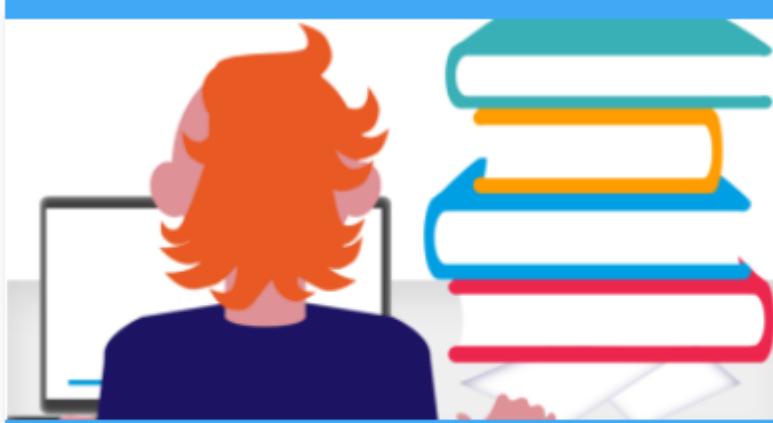
Opiskelumateriaali

PKV- ja N-lupakoulutus

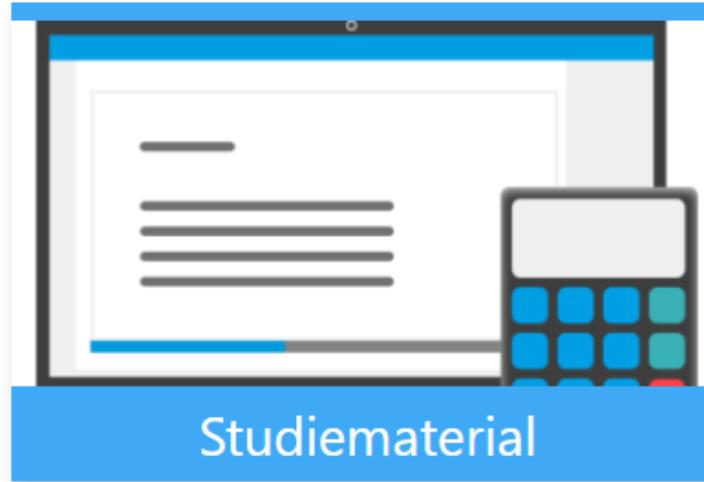
Tentit ja palaute

Näyttöloomakkeet

Tuotanto ja lähteet

Tentit ja palaute

MiniLAS-teoriatentti

MiniLAS-laskutentti

MiniLAS-PKV-teoriatentti

Kaikki lääkeluvan suorittajat suorittavat punaisella ympyröidyn tentin!

Vihreällä ympyröity suoritetaan, jos lapsen lääkehoitoon kuuluu pkv- tai humausaineeksi luettavia lääkkeitä.

Tentamen

MiniLAS-teoritentamen

Tio frågor, varav 80 % ska vara rätt besvarade.

MiniLAS-läkemedelsräkningtentamen

Fem räkningar, varav 100 % ska vara rätt besvarade.

MiniLAS-HCI-teoritentamen

Alla som ska ha läkemedelstillstånd gör den tentamen som är inringad med rött!

Den tentamen som är inringad med grönt genomförs om barnet får läkemedel som klassificeras som HCI-läkemedel eller narkotika.

FRÅGA: Planen för läkemedelsbehandling ska skickas till den ansvariga läkaren för underskrift, ska barnens alla personliga planer för läkemedelsbehandling också skickas till den ansvariga läkaren, hur är det med personalens tentamensintyg?

Planen för läkemedelsbehandling samt anställdas blanketter för läkemedelstillstånd per administreringsväg skickas till den ansvariga läkaren. Enskilda tentamensprestationer behöver inte skickas med tillståndsblanketten, utan den närmaste chefen kvitterar med sin underskrift att tentamina är genomförda med godkänt resultat, på samma sätt som mottagaren av praktiska prestationer kvitterar prestationerna. Vid behov ska både tentamens- och prestationsblanketterna skickas på begäran till läkaren. Barnets personliga plan för läkemedelsbehandling skickas inte till den ansvariga läkaren.

KYSYMYS: Lääkehoitosuunnitelma lähetetään vastuulääkärille allekirjoitettavaksi, pitääkö kaikki lasten henkilökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat lähettää myös vastuulääkärille, entä henkilökunnan tenttitodistukset?

Vastuulääkärille lähetetään lääkehoitosuunnitelma, sekä työntekijöiden antoreittikohtaiset lääkehoitolupalomakkeet. Yksittäisiä tenttisuorituksia ei tarvitse lähettää lupalomakkeen mukana, vaan esihenkilö varmentaa allekirjoituksellaan että tentit on suoritettu hyväksytysti samoin näyttöjen vastaanottajan allekirjoitus näyttöjen osalta. Tarvittaessa pyynnöstä sekä tentti- että näyttölomakkeet tulee voida lähettää lääkärille. Yksittäisen lapsen lääkehoitosuunnitelmia ei lähetetä vastuulääkärille.

Läkemedelstillstånd för en anställd inom bildningsväsendet enligt administreringsväg

Inom småbarnspedagogiken genomförs endast behandling som har ordinerats av en läkare, baserad på barnets personliga plan för läkemedelsbehandling. Tillståndet för läkemedelsbehandling är alltid specifikt för barnet, läkemedlet och administreringsvägen. Läkaren beviljar tillstånd enligt administreringsväg utifrån teori och praktiska prestationer. Barnets vårdnadshavare och den närmaste chefen beviljar barn- och läkemedelsspecifikt tillstånd genom att underteckna barnets personliga plan för läkemedelsbehandling.

Anställd: _____

Yrkesbeteckning: _____

Arbetsenhet: _____

Personen är en legitimerad yrkesutbildad person inom social- och hälsovården
registreringsnummer _____

Studierna har inkluderat studier i läkemedelsbehandling som motsvarar
en närvårdares kompetenskrav

Har genomfört den allmänna teoriutbildningen i läkemedelsbehandling med godkänt resultat
OBLIGATORISK (miniLAS eller motsvarande): _____
datum _____

Har genomfört teoriutbildningen i läkemedelsbehandling i fråga om HCI-läkemedel och narkotiska
läkemedel VID BEHOV (miniLAS eller motsvarande): _____
datum _____

Ja Nej

Ja Nej

datum _____

datum _____

Har genomfört praktiska prestationer med godkänt resultat OBLIGATORISK

datum _____

Närmaste chef _____

Plats och tid _____

Namnförtydligande _____

Tillståndet ger rätt att administrera läkemedel via följande administreringsvägar:

via munnen till munhålan inhalation rektalt i ögat i näsan i orat på huden
enteral näringssond under huden (s.c.) intramuskulärt (i.m.)

Mottagare av praktisk prestation _____ Plats och tid _____

Läkare _____ Plats och tid _____

Namnförtydligande _____

Tillståndet är giltigt i 5 år. Tillståndets slutdatum: _____

Kompetensen har säkerställts genom tentamina och praktiska prestationer. Läkaren godkänner alltid läkemedelstillståndet.
Tillståndet är giltigt under en begränsad tid (max. 5 år).

Sivistystoimessa toimivan työntekijän antoreittikohtainen lääkelupa

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan ainoastaan lääkärin määräämää hoitoa, lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman pohjalta. Lääkehoitolupa on aina lapsi-, lääke ja antoreittikohtainen. **Lääkäri myöntää teorian ja näytöjen perusteella antoreittikohtaisen luvan.** Lapsi- ja lääkekohtaisen luvan myöntää lapsen huoltaja ja esihenkilö allekirjoittaessaan lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman.

Työntekijä: _____

Ammattinimike: _____

Työyksikkö: _____

Henkilö on rekisteröity sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö
rek. nro _____ kyllä ei

Opintoihin on kuulunut lähihoitajan osaamisvaatimuksia vastaavat lääkehoito-opinnot kyllä ei

On suoritanut hyväksytysti lääkehoidon yleisen teoriakoulutuksen PAKOLLINEN
(miniLAS tai vastaava): pvm _____

On suoritanut hyväksytysti lääkehoidon pkv- ja humausainelääke teoriakoulutuksen TARVITTAESSA
(miniLAS tai vastaava): pvm _____

On suoritanut hyväksytysti käytännön näytöt PAKOLLINEN

pvm _____

Esihenkilö _____ Paikka ja aika _____

Nimenselvennys _____

Lupa koskee seuraavia antoreittejä:

suun kautta suun limakalvoille inhalaationa, peräsuolessa, silmään, nenään, korvaan, iholle, enteraaliseen ravitsemusletkuun, ihon alle (sc), lihaksen sisään (im)

Näytönvastaanottaja _____ Paikka ja aika _____

Lääkäri _____ Paikka ja aika _____

Nimenselvennys _____

Lupa on voimassa 5 vuotta. Luvan päätymispäivämäärä: _____

Osaaminen on varmistettu tenteillä ja käytännön näytöillä. Lääkäri hyväksyy aina lääkehoidon luvan. Lupa on voimassa rajoitetun ajan (max. 5 vuotta).

FRÅGA: Om vi till exempel har ett barn med en svår allergi, var börjar vi då för att säkerställa kompetensen?

Akutläkemedel är en särskild kategori när det gäller läkemedelstillstånd, eftersom det har fastställts att vissa läkemedel får administreras utan läkemedelstillstånd (den allmänna skyldigheten att hjälpa). Största risken med akutläkemedel har att göra med att läkemedelsbehandlingen uteblir och barnets behandling fördöjs.

För akutläkemedel ska det åtminstone finnas en barnspecifik plan för läkemedelsbehandling, som också fungerar som ett barn- och läkemedelsspecifikt tillstånd.

Dessutom åtminstone introduktion till barnets personliga läkemedelsbehandling och användning av läkemedlets doseringsapparat.

KYSYMYS: Kun on kyse esim. lapsen vaikeasta allergiasta, mistä aloitamme osaamisen varmistamisen?

Ensiapulääkkeet ovat erityisryhmä lääkeluvan osalta, koska on linjattu että tietyt lääkkeet saa antaa ilman lääkelupaa, (yleinen auttamisvelvollisuus).

Ensiapulääkkeiden osalta suurin riski liittyy siihen, että lääkehoito jää toteuttamatta ja lapsen hoito viivästyy.

Ensiapulääkkeiden osalta on oltava vähintään tehtynä lapsikohtainen lääkehoitosuunnitelma, joka toimii samalla lapsi ja lääkekohtaisena lupana.

Lisäksi vähintään perehdytys lapsen henkilökohtaiseen lääkehoitoon ja lääkkeen annostelulaitteen käyttöön.

Betyder det här tillståndet t.ex. att ett barn, som behöver få t.ex. antibiotika tre ggr/dag, behöver en personlig plan för läkemedelsbehandling som har upprättats av läkare?

Barnets medicinering under den tid som barnet deltar i småbarnspedagogik bygger på ett avtal mellan vårdnadshavaren och den anställd som genomför läkemedelsbehandling samt ledningen för enheten för småbarnspedagogik och på barnets personliga plan för läkemedelsbehandling. Barnet får endast nödvändiga läkemedel under en småbarnspedagogisk dag (specificeras i den regionala planen för läkemedelsbehandling).

I en sådan situation är det recept som läkaren skriver ut en plan för läkemedelsbehandling för läkarens del.

Tarkoittaako tämä lupa esimerkiksi sitä, että lapsi, joka tarvitsee esimerkiksi antibiootteja kolme kertaa päivässä, tarvitsee lääkärin laatiman henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman?

Lapsen lääkintä sinä aikana, kun hän osallistuu varhaiskasvatukseen, perustuu huoltajan ja lääkehoitoa antavan työntekijän sekä varhaiskasvatusyksikön johdon väliseen sopimukseen ja lapsen henkilökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan. Lapselle ei anneta varhaiskasvatuspäivän aikana muita kuin välttämättömiä lääkkeitä (määritetty alueellisessa lääkehoitosuunnitelmassa).

Tällaisessa tilanteessa lääkärin määräämä resepti on lääkärin osalta lääkehoitosuunnitelma.

FRÅGA: Kan personalen inte ge antibiotika utan detta tillstånd?

Barnet får endast nödvändiga läkemedel under en småbarnspedagogisk dag.

Läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik:

- tillstånd som kräver omedelbar behandling (t.ex. anafylaxi, insulinchock, kramper)
- tillstånd som kräver lindring av tillfälliga symtom (t.ex. läkemedel mot astmaanfall)
- vårdåtgärder för en kronisk sjukdom (t.ex. astma, diabetes, epilepsi, svåra allergier)

Antibiotika är läkemedelsbehandling som vanligtvis administreras av barnets vårdnadshavare.

Personalen kan inte ge antibiotika om barnet inte har en personlig plan för läkemedelsbehandling och personalen inte har giltiga läkemedelstillstånd.

KYSYMYS: Eikö henkilökunta voi antaa antibioottia ilman tästä lupaa?

Lapselle ei anneta varhaiskasvatuspäivän aikana muita kuin välttämättömiä lääkkeitä.

Varhaiskasvatuksessa toteutettava lääkehoito:

- välitöntä hoitoa vaativat (esim. anafylaksia, insuliinishokki, kouristukset)
- satunnaisia oireita lievittävät (esim. astman kohtauslääke)
- pitkääikaissairauden hoitotoimenpiteet (esim. astma, diabetes, epilepsia, vaikeat allergiat)

Antibiootit ovat lääkehoitoa, joka toteutetaan pääsääntöisesti lapsen huoltajien toimesta.

Henkilökunta ei voi antaa antibioottia, ellei lapselle ole laadittu henkilökohtaista lääkehoitosuunnitelmaa ja heillä on voimassa olevat lääkeluvat.

Borde vi särskilja speciella läkemedel för detta tillstånd, såsom Epipen och insulinsprutor eller ADHD-läkemedel?

Tillståndet är alltid specifikt för barnet och läkemedlet samt administreringsvägen. Läkaren beviljar tillstånd enligt administreringsväg utifrån teoritentamina och praktiska prestationer. Barnets vårdnadshavare och den närmaste chefen beviljar barn- och läkemedelsspecifikt tillstånd genom att underteckna barnets personliga plan för läkemedelsbehandling.

OBS! EpiPen, samt läkemedel för akut behandling av epileptiska anfall och insulinchock kan i nödfall administreras utan ett separat läkemedelstillstånd, men introduktion i användningen rekommenderas för hela personalen.

Pitäisikö meidän erottaa tästä lupaan varten erityiset lääkkeet, kuten Epipen ja insuliinipistokset tai ADHD-lääkkeet?

Lupa on aina lapsi- ja lääke, sekä antoreittikohtainen. Lääkäri myöntää teoriatentien ja näytöjen perusteella antoreittikohtaisen luvan. Lapsi- ja lääkekohtaisen luvan myöntää lapsen huoltaja ja esihenkilö allekirjoittaessaan lapsen henkilökohtaisen lääkehoitosuunnitelman.

HUOM! EpiPenin, epilepsiakohtauksen ensiapuun ja insuliinishokin hoitoon tarkoitettut lääkkeet voi hätätilanteessa antaa ilman erillistä lääkkeenantolupaa, mutta perehdytystä käyttöön suositellaan koko henkilöstölle.

FRÅGA: Om barnet har läkemedel för en långvarig sjukdom och medicineringen i första hand administreras av en utbildad närvårdare och lärarna i gruppen har vägrat att administrera läkemedlet. Vad gör vi om den här närvårdaren är frånvarande; antingen insjuknar plötsligt eller är frånvarande under en längre period. Vem ger läkemedlet till barnet?

Om det inte rör sig om ett akutläkemedel måste den person som ger barnet läkemedlet ha ett giltigt läkemedelstillstånd och vara behörig att ge barnet läkemedlet. Vårdsnadshavarna ska veta vem som genomför läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogiken.

Kompetensen och tillgången på personer som deltar i läkemedelsbehandlingen säkerställs för verksamhetens hela verksamhetstid, med beaktande av personalens semestrar och oförutsedd frånvaro. I fråga om kompetensen och tillgången på personal ska semestrar och oförutsedd frånvaro bland personalen och vikariearrangemang i samband med dessa beaktas. I praktiken måste det i personalen finnas flera yrkesutbildade personer som kan genomföra läkemedelsbehandling

Ansvaret för att planera verksamheten för att uppnå detta ligger hos ledningen för småbarnspedagogiken. Praxis beskrivs i arbetsenhetens plan för läkemedelsbehandling.

KYSYMYS: Jos lapsella on lääkitys pitkääikaissairauksen ja ensisijaisesti lääkkeen antaa koulutettu lähihoitaja ja ryhmässä olevat opettajat ovat kieltäytyneet lääkkeen annosta. Mitä tehdään, jos tämä yksi lähihoitaja on poissa; joko sairastuu äkillisesti tai hän on pitempiaikaisesti poissa. Kuka lääkkeen lapselle antaa?

Jos kyseessä ei ole ensiapulääke tulee lapsen lääkkeen antavalla henkilöllä olla voimassa oleva lääkelupa ja lupa annostella lääkettä kyseiselle lapselle. Vanhempien tulee olla tietoisia siitä, kuka lääkehoitoa varhaiskasvatuksessa toteuttaa.

Lääkehoitoon osallistuvien osaaminen ja saatavuus varmistetaan koko toiminta- ajalta, huomioiden henkilökunnan lomat ja ennakoimattomat poissaolot. Osaamisessa ja saatavilla olossa on huomioitava henkilökunnan ennakoimattomat poissaolot ja niihin liittyvät sijaisjärjestelyt. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että henkilöstössä tätyy olla useampia ammattiinhenkilötä, jotka voivat toteuttaa lääkehoitoa.

Vastuu toiminnan suunnittelusta niin että em toteutuu on varhaiskasvatuksen johdolla. Toimintatavat kuvataan työyksikön lääkehoitosuunnitelmaan.

FRÅGA: Om vi har jourtid och barnet behöver vård under hela jourtiden kan vi inte utgå från att den här enskilda närvårdaren kommer att vara i tjänst under hela jourtiden när barnet behöver vård, vad gör vi då?

Kompetensen och tillgången på personer som deltar i läkemedelsbehandlingen säkerställs för verksamhetens hela verksamhetstid. I fråga om kompetensen och tillgången på personal ska semestrar och oförutsedd frånvaro bland personalen och vikariearrangemang i samband med dessa beaktas. Dessa faktorer ska också beaktas när skiftesvård ordnas. I praktiken måste det i personalen finnas flera yrkesutbildade personer som kan genomföra läkemedelsbehandling.

Ansvaret för att planera verksamheten för att uppnå detta ligger hos ledningen för småbarnspedagogiken. Praxis beskrivs i arbetsenhetens plan för läkemedelsbehandling.

KYSYMYS: Jos meillä on päivystysaika ja lapsi tarvitsee koko päivystysajan hoitoa, emme voi olettaa, että tämä yksittäinen lähihoitaja on töissä koko päivystysajan, kun lapsi hoitoa tarvitsee, miten toimitaan?

Lääkehoitoon osallistuvien osaaminen ja saatavuus varmistetaan koko toiminta-ajalta. Osaamisessa ja saatavilla olossa on huomioitava henkilökunnan ennakoimattomat poissaolot ja niihin liittyvät sijaisjärjestelyt. Asia on huomioitava myös vuorohoitoa järjestettäessä. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että henkilöstössä täytyy olla useampia ammattiinhenkilötä, jotka voivat toteuttaa lääkehoitoa.

Vastuu toiminnan suunnittelusta niin että em. toteutuu on varhaiskasvatuksen johdolla. Toimintatavat kuvataan työyksikön lääkehoitosuunnitelmaan.

FRÅGA: Alla personer som är behöriga att ge barnet läkemedlet är bortresta (det kan hända ibland), vad gör vi då, kan barnet komma till daghemmet/förskolan eller ber vi vårdnadshavaren att komma till daghemmet/förskolan för att ge läkemedlet eller vad gör vi?

KYSYMYS: Kaikki lapselle lääkettä antavat lääkkeenantoluvan omaavat henkilöt ovat poissa (näin saattaa joskus käydä), miten toimitaan, voiko lapsi tulla hoitoon vai pyydämmekö huoltajaa tulemaan päiväkotiin antamaan lääkkeen vai kuinka toimitaan?

FRÅGA: Praktiska prestationer, kan man ordna större grupper/tillfällen? Samarbete med äldreomsorgen eller måste mottagaren av praktiska prestationer vara en barnläkare / hälsovårdare?

Praktiska prestationer för större grupper är mögliga, till och med önskvärda. Vänligen kontakta de kontaktpersoner som anges i bilaga 1 till planen för läkemedelsbehandling.

Samarbete med äldreomsorgen är inte möjligt. Personalen inom äldreomsorgen har inte tillräcklig erfarenhet av läkemedelsbehandling av barn.

KYSYMYS: Käytännön näytöt, voidaanko järjestää suuremmille ryhmille? Yhteistyö vanhustenhuollon kanssa vai pitääkö näytöjen vastaanottajan olla lastenläkäri/ terveydenhoitaja?

Isommat näyttötilaisuudet ovat mahdollisia, jopa toivottavia. Ota yhteyttä lääkehoitosuunnitelman liitteessä 1 mainittuihin yhteyshenkilöihin.

Yhteistyö vanhustenhoidon kanssa ei ole mahdollista. Henkilöstöllä ei vanhustenhuollossa ole riittävästi kokemusta lasten lääkehoidosta.

FRÅGA: Hur länge är praktiska prestationer giltiga? Måste praktiska prestationer ges på nytt när barnet byter avdelning ?

Prestationer är giltiga i fem år (eller tre år om man inte har genomfört läkemedelsbehandling). Kompetenserna är arbetstagarspecifika och inte arbetsplatspecifika.

KYSYMYS: Kuinka kauan käytännön näytöt ovat voimassa? Pitääkö näytöt antaa uudelleen, kun lapsi vaihtaa osastoa?

Näytöt ovat voimassa viisi vuotta (tai 3, jos lääkehoitoa ei ole toteuttanut). Osaaminen on työntekijäkohtaista, eikä sidonnainen työpaikkaan.

FRÅGA: Måste planen för läkemedelsbehandling skickas på nytt till läkaren för godkännande, om det sker ändringar i den.

Ja. Den enhetsspecifika planen ska kontrolleras och vid behov uppdateras åtminstone en gång per år. I den enhetsspecifika planen för läkemedelsbehandling ska enskilda barn inte nämnas vid namn. **Det viktigaste är att barnets personliga plan är aktuell, eftersom läkemedelsbehandlingen genomförs enligt den.**

KYSYMYS: Pitääkö lääkehoitosuunnitelma lähettää uudelleen hyväksyttäväksi lääkärille, jos siihen tulee muutoksia.

Kyllä. Yksikkökohtainen suunnitelma tulee tarkistaa ja tarvittaessa päivittää vähintään kerran vuodessa. Yksikkökohtaisessa lääkehoitosuunnitelmassa ei pidä mainita yksittäisiä lapsia nimeltä. **Tärkeintä on että lapsen henkilökohtainen suunnitelma on ajantasainen, koska lääkehoito toteutetaan sen perusteella.**

FRÅGA: Om det finns flera enheter, kan man då upprätta samma plan?

Om verksamheten är tillräckligt likartad, så att till exempel ansvarspersonerna, de läkemedel som används och riskerna är likartade. Det är dock bra att beakta att till exempel läkemedlens placering borde beskrivas i planen. Det lönar sig att samarbeta med kommunen och sådana enheter som till exempel har samma ansvarspersoner.

KYSYMYS: Jos on useampi yksikkö niin voiko tehdä saman suunnitelman?

Jos toiminta on riittävän samankaltaista, siten että esimerkiksi vastuuhenkilöt, käytettävät lääkkeet ja riskit ovat samankaltaisia. On kuitenkin hyvä huomioida, että esimerkiksi lääkkeiden sijainti tulisi kuvata suunnitelmaan. Yhteistyötä kannattaa tehdä kunnan ja sellaisten yksiköiden kesken, joissa on esimerkiksi samat vastuuhenkilöt.

FRÅGA: Varifrån kommer kravet på att genomföra dessa kurser?

Att genomföra en viss kurs är inte ett krav i sig. Däremot har man i SHM:s handbok om säker läkemedelsbehandling fastställt säkerställande av kompetens, praktiska prestationer och till exempel frågor i anknytning till läkemedelstillstånd. Direkta citat på nästa sida. Onskemål om standardiserat material kom i arbetsgruppen från småbarnspedagogiken.

KYSYMYS: Mistä tulee vaatimus näiden kurssien suorittamiselle?

Tietyn kurssin suorittaminen sinäsä ei ole vaatimus. Sen sijaan STM lääkehoito-oppaassa oon määritelty osaamisen varmistamista, näyttöjä sekä esimerkiksi lääkelupaan liittyviäasioita. Suorat lainaukset seuraavalla sivulla. Toive standardoitusta materiaalista, tuli työryhmässä varhaiskasvatuksen puolelta.

En anställd inom småbarnspedagogiken, till exempel en lärare inom småbarnspedagogik eller familjedagvårdare kan också genomföra av läkare ordinerad läkemedelsbehandling som ges på naturlig väg (till exempel via munnen). Då grundar sig genomförandet av läkemedelsbehandlingen på samtycke av den anställda samt introduktion, tilläggsutbildning och säkerställande av kompetensen, till exempel i form av en godkänd tentamen. För att genomföra krävande läkemedelsbehandling till ett barn med långtidssjukdom (till exempel insulininjektioner till ett barn med diabetes) behöver anställda inom småbarnspedagogiken (till exempel lärare inom småbarnspedagogik) ett tillstånd för läkemedelsbehandling som är specifikt för läkemedlet eller barnet, vilket utöver introduktion och tilläggsutbildning kräver säkerställande av kompetensen med praktiska prov. (SHM 2021 s. 54)

Varhaiskasvatuksen työntekijä, esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettaja tai perhepäivähoidoja, voi myös toteuttaa lääkärin lapselle määräämää, luonnollista tietä annettavaa lääkehoitoa (esimerkiksi suun kautta). Tällöin lääkehoidon toteuttaminen perustuu työntekijän suostumukseen, perehdytykseen, lisäkoulutukseen ja osaamisen varmistamiseen, esimerkiksi hyväksytyn tentin muodossa. Pitkääikäisesti sairaan lapsen vaativamman lääkehoidon toteuttamiseksi (esimerkiksi insuliinin pistäminen diabeetikkolapselle) varhaiskasvatuksen työntekijä (esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettaja) tarvitsee lapsi- ja lääkehoitokohtaisen lääkehoitoluvan, joka edellyttää perehdytyksen ja lisäkoulutuksen lisäksi osaamisen varmistamista näytön. (STM2021, s.50)

Välmående genom livet.
Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue